СТАНОВИЩЕ на Управителния съвет на АПБ относно критериите за избор на Главен прокурор

Във връзка с течащата процедура за избор на главен прокурор на Република България Управителният съвет на Асоциацията на прокурорите в България, в качеството си на съсловна организация на българските прокурори, споделя нагласите и очакванията на всички български магистрати и граждани за главен прокурор да бъде избран най- достойният кандидат.

В тази връзка изразяваме своята принципна позиция, че бъдещият главен прокурор следва не само да отговаря на формалните критерии, регламентирани в чл.170 от Закона за съдебната власт, но и да убеди цялото общество, че при избора му са следвани най- високите възможни стандарти.

На първо място, считаме, че терминът, използван от законодателя, а именно „висока професионална компетентност“, следва да е съотносим към всеки един български магистрат- съдия, прокурор или следовател. Доколкото главният прокурор е призван да олицетворява системата на Прокуратурата на Република България, то същият следва да притежава „изключителна професионална компетентност“, да бъде отличен юрист, изграден професионалист и личност с безспорен авторитет.

Жизнено важно е бъдещият главен прокурор да притежава изискуемата от закона способност за придържане и налагане на висок етичен стандарт, като бъде „кристално“ чиста личност, с неоспорими морални и етични качества и несъмнен интегритет. В никакъв случай не трябва да е политически обвързана фигура, нито по какъвто и да е начин да е близък или свързан с лобита, икономически и/или задкулисни кръгове.

Изявената независимост ще бъде гаранция в очите на всички магистрати и обикновени български граждани, че Прокуратурата на Република България винаги ще отстоява правото, законността и справедливостта, като ще провежда последователна, решителна и принципна политика в сферата на борбата с престъпността.

Като прокурори сме убедени, че бъдещият главен прокурор трябва да е изявена личност с достойнство и кураж, човек който няма да го е страх да изразява позиция и мнение и в същото време ще притежава способността и умението да се вслушва, цени и уважава мнението на колегите си. Българската прокуратура се нуждае от лидер, който е призван и ще защитава и ще се бори за каузи, а не за лични или задкулисни интереси. Главният прокурор трябва да е личност с харизма, човек за когото законността, справедливостта и морала стоят над всичко. Личност, която е готова да се бори за каузата на всеки един български гражданин, на всеки един работещ в системата прокурор и служител, така както би се борил за самия себе си.

Изключително важно е кандидатът, който ще бъде избран, да притежава изявени ръководни, административни и мениджърски умения и компетенции, както и способността да формира, развива, ръководи и мотивира способен и ефективен екип.

Развитието на българското общество, динамичните процеси в европейски и световен план, както и специфичната система на прокуратурата изискват бъдещият главен прокурор да бъде визионер със стратегическо мислене и подход. Налице е необходимост от ясна позиция, политика и перспектива за развитие на прокуратурата не само с хоризонт предстоящия седем годишен мандат, но и в дългосрочен план. Прокуратурата на Република България е призвана да отговори на високите обществени очаквания, като главният прокурор трябва да има ясна визия по следните въпроси: отстояване независимостта на прокуратурата и безалтернативното й място в съдебната система; продължаването на реформата на прокуратурата и преструктурирането на съдебната карта; въвеждането и развитието на електронното правосъдие; усъвършенстване на материалното и процесуалното законодателството; връзките с и развитието на Европейската прокуратура; засилването на международното сътрудничество в сферата на ефективното противодействие на престъпността и тероризма; постоянното повишаване капацитета на Прокуратурата на Република България; активна медийна политика и много други.

Като представител на прокурорите АПБ стои на твърдата позиция, че главният прокурор следва да е социално ангажиран с проблемите на работещите в системата прокурори и служители, като неуморно работи за: подобряване на условията на труд и на материалната база; гарантиране на адекватни за положения труд и усилия трудови възнаграждения; разширяване възможността за ползване на ведомствени жилища и базите за почивка и отдих; подобряване на съществуващите застрахователни условия; доразвиване на съществуващата система на подпомагане на нуждаещите се колеги; изграждане на система за психологически грижи и помощ и т.н.

Най- важният ресурс на всяка една система са работещите в нея хора. В тази връзка следва да продължат усилията за гарантиране на справедлива натовареност; за постоянно професионално усъвършенстване, квалификация и обучения; за равна, реална и базирана на справедливи критерии възможност за кариерно развитие и израстване; за прозрачност и обективност при провежданите процедури за избор на административни ръководители.

Главният прокурор трябва да се ползва с институционално доверие в две посоки: доверие от страна на гражданите и обществото и доверие вътре в самата система от страна на прокурорите и работещите в администрацията служители. Трябва да е комуникативен и диалогичен, да може да обедини работещите в системата, да изгради постоянно действащ канал за пряка обратна връзка, не само с административните ръководители от всички звена, но и с редовите прокурори.

Управителният съвет на Асоциацията на прокурорите в България отстоява виждането на огромния процент от всички работещи в системата прокурори, че следва на най- високата ръководна позиция в прокуратурата да бъде избран именно прокурор, който да е посветил своя професионален и житейски път на прокуратурата. Вярваме, че да си прокурор е не просто професия, а призвание. Именно за това, професионалист от кариерата, който е „горял“ в нея, който познава отвътре всички силни и слаби страни, който се е борил ежедневно с трудностите и несгодите, който е наясно със силно изразените специфики на системата, би бил най- подходящият кандидат. И това не е така защото външен човек, който отговаря на всички гореизброени критерии, не би се справил и не би бил много добър главен прокурор, а

защото при равни други качества, прокурор от кариерата би имал един „летящ старт“ и не би му било необходимо време за адаптация и запознаване, като директно би пристъпил към справяне с належащите задачи и решаване на наболелите проблеми. Твърдо вярваме, че в Прокуратурата на Република България работят множество изключителни професионалисти и ярки личности, като сред тях може да бъде излъчен и избран достоен главен прокурор. Подобен подход би имал и огромно мотивиращо влияние върху всички прокурори, като би се явил и своеобразно признание и оценка за техния труд и постижения.

Бъдещият главен прокурор трябва да стъпи на солидната основа и да надгради над безспорните постижения на своите предшественици, като със своя труд, усилия и умения спомогне за възходящото развитие на Прокуратура на Република България и утвърждаването на нейния авторитет.

В заключение, настояваме да бъде проведена една открита, честна, състезателна и обективна процедура, която да гарантира, че за главен прокурор на Република България ще бъде избран именно кандидатът, който притежава най- много качества, кандидатът, който ще съчетае идеализма с прагматизма и който достойно и успешно ще ръководи Прокуратурата на Република България през следващите седем години.

09 Юли 2019